

První světová válka

– doplnit od Hanky –

28.7.1914 RAKOUSKO-UHERSKO VYHLÁSILO VÁLKU SRBSKU, považováno za počátek první světové války

1.8. Německo válku Rusku, Německo ultimátum Belgii, čímž porušili její integritu → Britové vyhlásili Němcům válku

6.8. Rakousko-Uhersko vyhlašuje válku Německu

– Itálie zůstává neutrální

Charakteristika

- hlavním bojištěm je Evropa, dále ale i Afrika, Asie a oceány
- zemřelo asi 10 milionů lidí, dvojnásobek zraněných
- z počátku se označovala jako *velká válka*, až později jako první světová
- ženy mnohdy nahrazovaly mužské profese, protože byli ve válce
- nejruznější vynálezy, motorisace armády, roste význam zbrojního, těžkého průmyslu
- zájmy civilního obyvatelstva jsou podružné zakázkám jako výroba zbraní, zásobování fronty atd. → přeměna v centrální řízenou ekonomiku

Západní fronta

– německý *Schlieffenův plán* vytvořen už na začátku století, měla to být „blesková válka“, mělo dojít k izolaci Velké Británie, chtěli docílit k dobytí Evropy

20.8. Němci dobývají Brusel

září Němci na francouzské hranici, postupují rychle na francouzské území, téměř až k Paříži

5.9.-15.9. BOJE NA ŘECE MARNĚ (zázraky na Merně), Francouzům se podařilo Němce zatlačit zpátky, zvrat ve válce, padá naděje na bleskovou válku, problém pro Němce

– po této události bylo nesmírně složité, aby jakákoliv strana kamkoliv postoupila

říjen až listopad běh k moři, Francouzi i Němci chtějí obklíčit toho druhého a dobýt území směrem k moři, Němci dobyli ještě Antverpy, Flanderské vánoční příměří (o Vánocích se boje zastavily)

Balkán, srbská fronta

28.7.1914 Rakousko-Uhersko vyhlásilo válku Srbsku, na jejich stranu se přidá Černá Hora, Rakušané mají špatnou armádu, Rakušané jsou zatlačeni až za Dunaj

září 1915 vstup Bulharů na balkánskou frontu s cílem získat další území na stranu Rakouska-Uherska, během krátké doby jsou Srbové poraženi, jejich jednotky jsou převezeny na ostrov Corfu a odsud poté převezeni do Řecka, kde bojovali na straně Řecka, které bojovalo na straně dohody

– později poražena i Černá Hora;

– důsledky: Rakousko-Uhersko spojeno s Bulhary a s osmanskými Turky, spojení centrálních mocností, mohly si pomáhat

– *Opreace Gallipolio*: pokus Dohody vylodit se v Gallipoli, jejich cílem bylo získat Dardanely a dostat se do Černého moře a pomoci zásobovat Rusy, neúspěšné, politické zemětřesení u Britů

srpen 1916 vstup Rumunska do války na straně Dohody, během roka byli poraženi

1917 vstup Řeků taky na straně Dohody, ti však poraženi nebyli

– *manifest Mým národům*, tím císař oznamoval, že jsme vstoupili do války